

ÎNCHEIERE

30 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță, Galina Stratulat

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Bogdan Raisa,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Axenti Liliana împotriva lui Bogdan Raisa cu privire la apărarea dreptului de proprietate, instalare și înlăturarea obstacolelor în folosirea imobilului,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 19 noiembrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Bogdan Raisa și menținută hotărîrea Judecătoriei Glodeni din 27 mai 2015 și

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 15 octombrie 2015, prin care a fost respinsă cererea lui Bogdan Raisa privind suspendarea procesului în ordine de apel

c o n s t a ț ă

La 18 septembrie 2014 Axenti Liliana a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Bogdan Raisa cu privire la apărarea dreptului de proprietate, instalare și înlăturarea obstacolelor în folosirea imobilului.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, după decesul tatălui ei Bogdan Constantin din 16 iulie 2013, a fost deschisă succesiunea asupra averii lui și anume asupra casei de locuit cu suprafața de 142,7 mp cu nr. cadastral 483320713201, terenului aferent cu suprafața de 0,1275 ha cu nr. cadastral 4833207132, construcției cu suprafața de 69,5 mp cu nr. cadastral 483320713202 din s. Hîjdieni r-l Glodeni.

Calitatea de succesori legali asupra patrimoniului defunctului la data deschiderii succesiunii o dețineau reclamanta Axenti Liliana și cea de-a treia soție a lui Constantin Bogdan – pîrîta Bogdan Raisa.

Dreptul de proprietate a reclamantei asupra bunurilor decedatului a fost înregistrat la organul cadastral la 25 martie 2014 în baza certificatului de moștenitor legal, iar Bogdan Raisa, deși deține calitatea de succesori legal, pînă în prezent nu și-a înregistrat dreptul de moștenire asupra cotei-părți ce i-ar reveni de iure din patrimoniul succesoral.

Cu toate acestea însă, pîrîta îi creează lui Axenti Liliana obstacole în instalarea și folosirea imobilelor din litigiu.

Cere reclamanta înlăturarea încălcării dreptului de proprietate a lui Axenti Liliana asupra bunurilor imobile din s. Hîjdieni r-l Glodeni și anume: casa de locuit cu suprafața de 142,7 mp cu nr. cadastral 483320713201, terenul aferent cu suprafața de 0,1275 ha cu nr. cadastral 4833207132, construcția cu suprafața de 69,5 mp cu nr. cadastral 483320713202; instalarea lui Axenti Liliana în spațiul litigios; obligarea pîrteii de a nu-i crea obstacole în locuire și folosirea bunurilor imobile ce-i aparțin cu drept de proprietate și anume asupra casei de locuit cu suprafața de 142,7 mp cu nr. cadastral 483320713201, terenului aferent cu suprafața de 0,1275 ha cu nr. cadastral 4833207132, construcției cu suprafața de 69,5 mp cu nr. cadastral 483320713202 din s. Hîjdieni r-l Glodeni; obligarea Raisei Bogdan de a nu-i crea obstacole lui Axenti Liliana în locuirea și folosirea patrimoniului succesoral rămas după decesul lui Bogdan Constantin.

Prin hotărîrea Judecătoriei Glodeni din 27 mai 2015, a fost admisă acțiunea, fiind dispusă înlăturarea încălcării dreptului de proprietate a Liliane Axenti asupra bunurilor imobile din s. Hîjdieni r-l Glodeni și anume: casa de locuit cu suprafața de 142,7 mp cu nr. cadastral 483320713201, terenul aferent cu suprafața de 0,1275 ha cu nr. cadastral 4833207132, construcția cu suprafața de 69,5 mp cu nr. cadastral 483320713202, dispusă instalarea reclamantei în imobilul dat, a fost obligată Bogdan Raisa de a nu-i crea lui Axenti Liliana obstacole în locuirea și folosirea imobilelor sus menționate, a fost obligată Bogdan Raisa de a nu-i crea lui Axenti Liliana obstacole în folosirea patrimoniului succesoral rămas după decesul lui Bogdan Constantin, a fost încasat de la Bogdan Raisa în beneficiul lui Axenti Liliana cheltuielile de judecată de 400 lei pentru taxa de stat achitată la înaintarea acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 15 octombrie 2015, a fost respinsă cererea lui Bogdan Raisa privind suspendarea procesului în ordine de apel.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 19 noiembrie 2015, a fost respins apelul declarat de către Bogdan Raisa și menținută hotărîrea Judecătoriei Glodeni din 27 mai 2015.

La 27 octombrie 2015 Bogdan Raisa a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 15 octombrie 2015, prin care a cerut admiterea recursului, casarea încheierii judecătorești și dispunerea suspendării procesului civil pînă la examinarea pricinii conexe.

În motivarea recursului a indicat că, prin hotărîrea Judecătoriei Glodeni din 17 februarie 2014, au fost înscrși ca coproprietari devălmași în Registrul bunurilor imobile – Axenti Liliana și Bogdan Constantin asupra imobilelor cu nr. cadastrale 4833207132, 483320713201, 483320713202 din s. Hîjdieni r-l Glodeni. Nefiind de acord cu hotărîrea dată, Bogdan Raisa a contestat-o în ordine de revizuire. Or, acesteia, la rîndul său, urma să-i fie înscris dreptul de coproprietate asupra imobilelor, în situația în care se afla în relații de căsătorie cu Bogdan Constantin.

Axenti Liliana însă nu putea fi înscrisă în calitate de coproprietar devălmaș, deoarece Bogdan Constantin a devenit proprietar al casei de locuit doar după decesul soției lui Bogdan Valentina în baza unui contract de schimb, de existența căruia nu s-a făcut mențiune anterior.

Totodată, defuncta Bogdan Valentina nu putea fi recunoscută ca proprietar asupra terenului, în cazul în care titlul de autentificare pe acesta a fost eliberat mult mai tîrziu, la 19 martie 2007.

Astfel, prin prisma art. 261 lit. h) CPC, există suficiente temeiuri de a suspenda procesul pînă la examinarea în fond pricinii civile soluționate prin hotărîrea Judecătorei Glodeni din 17 februarie 2014, care este conexă cu acțiunea înaintată de Axenti Liliana pe cazul dat.

La 30 decembrie 2015 Raisa Bogdan a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 19 noiembrie 2015, prin care a cerut admiterea recursului și casarea deciziei judecătorești.

În motivarea recursului a indicat că, a înregistrat căsătoria cu Bogdan Constantin la 22 decembrie 2006, care a decedat în anul 2013. Art. 19 Codul familiei și art. 371 Cod civil reglementează regimul legal privind proprietatea comună în devălmășie a soților, care se dobîndește la data înscrierii în registrul bunurilor imobile. Or, imobilele vizate în hotărîrea Judecătorei Glodeni din 27 mai 2015 cu numerele cadastrale 4833207.132, 4833207.132.01 și 4833207.132.02 din s. Hîjdieni r-l Glodeni au fost înregistrate în Registrul bunurilor imobile la 24 iulie 2007.

La 04 iunie 2015 recurenta a prezentat organului cadastral certificatul de căsătorie în vederea înregistrării dreptului ei de coproprietar asupra imobilelor defunctului, însă la 05 iunie 2015 i-a fost refuzat, pe motiv că Bogdan Constantin era unicul proprietar al bunurilor, în temeiul contractului de schimb din 24 noiembrie 1997. Vis-a-vis de acest contract de schimb, recurenta a menționat că actul juridic a fost semnat de Bogdan Constantin la doar 4 luni după decesul primei lui soții.

Lipsește și temeiuri de a o recunoaște pe Liliana Axenti ca coproprietar devălmaș asupra imobilelor din litigiu, în cazul în care copiii, inclusiv cei majori, nu dobîndesc dreptul de proprietate comună în devălmășie asupra bunurilor dobîndite de părintele său în temeiul unui contract de schimb, care este asimilat unui contract de vânzare-cumpărare.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Raisa Bogdan nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Raisa Bogdan asemenea aspecte nu se regăsesc.

Nu sunt relevante nici argumentele lui Bogdan Raisa invocate în recursul declarat împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 15 octombrie 2015.

Astfel, în conformitate cu art. 261 lit. h) CPC, la cererea participanților la proces sau din oficiu, instanța judecătorească poate suspenda procesul în cazul în care pricina nu poate fi judecată înainte de soluționarea unei alte pricini conexe.

Or, pentru suspendarea procesului în baza acestui temei nu este suficient doar existența unei alte pricini conexe, însă este necesar ca procesul, ce constituie obiectul acțiunii de suspendare, să fie în imposibilitatea judecării cauzei pînă la momentul soluționării pricinii conexe. Totodată, instanța de apel corect a apreciat faptul că soluția finală adoptată pe marginea pricinii conexe nu este determinantă pentru prezentul litigiu și nu face imposibilă judecarea de mai departe a cererii de chemare în judecată înaintate de Axenti Liliana.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Raisa Bogdan ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursul lui Raisa Bogdan se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Galina Stratulat